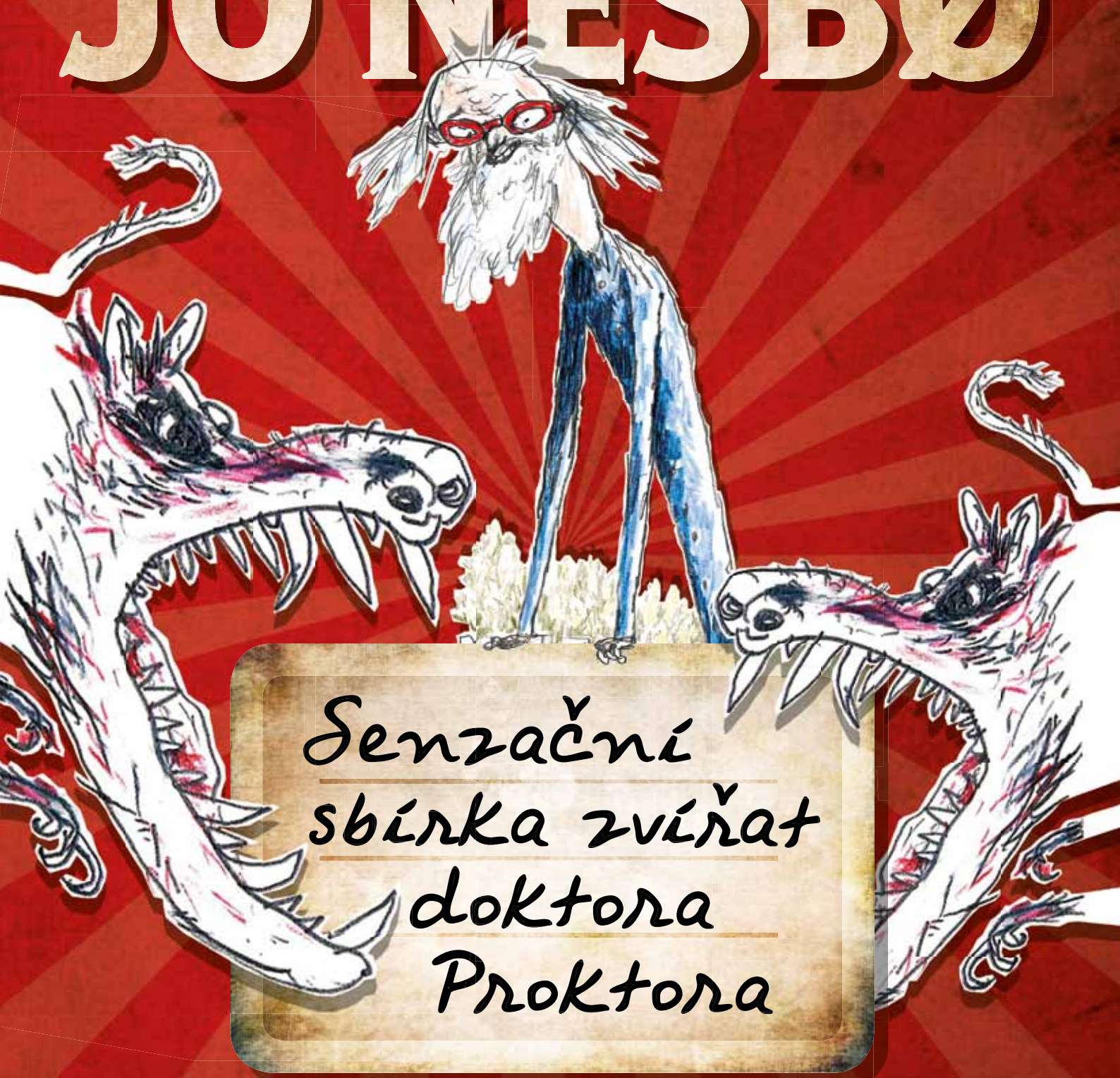

JO NESBØ

Senzační
sbírka zvířat
doktora
Proktora

OBSAH

PŘEDMLUVA

HRYZEC VODNÍ MONGOLSKÝ	10
ROPUCHA NOSOROŽČÍ	12
LUMÍK NORSKÝ TYPU A	14
SAŠIMI HAKAKIRI	16
SAVOUK PERUÁNSKÝ SEDMINOHÝ	18
ŠKRTILIŠKA OBECNÁ	20
HLEMÝŽĎ SLONÍ	22
PESOPÝR NEPÁLSKÝ	24
ANAKONDA	26
NEHTOLOSOS ŽLUTÝ	28
NOSOPLOROŽEC NAMIBIJSKÝ	30
CHAMELEON MĚSÍČNÍ	32
MASOŽRAVKA DVOJHLAVÁ GHANSKÁ	36
DÁVIVKA OBŘÍ MINNESOTSKÁ	38
RUDOHŘBET TASMÁNSKÝ	40
BANKOSUP ISLANDSKÝ	42
ANANUS	44
BAZIDIOBOLUS NOČNÍ	46
SKOKOROŽEC TRØNDSKÝ	48
SLUNÉČKO HROŠÍ	50
KAŠTANOŽROUT TEPLOKREVNÝ	52
VZNÁŠENKA OBROVSKÁ	54
ŽVÝKAL TENKOKOŽNÍ	56

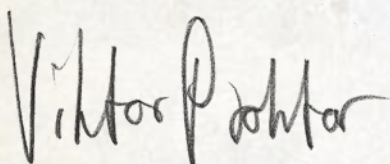
PŘEDMLUVA

Jistě existují tajemství, která by měla tajemstvími zůstat. Taky určitě taková máte. Třeba tajnou lásku. Nějaký neobvyklý zlozvyk. Drobné vandalství. Existují ale i tajemství, která jsou tak důležitá, tak děsuplná a tak nepravděpodobně odporná, že to s nimi prostě takhle dál nejde, už tajemstvími zůstat nemůžou.

Z. J. E. V. N. je kniha o tomhle. Přesněji řečeno o tajemstvích v podobě zvířat, o nichž jste doteď nikdy neslyšeli. Zvířat, která se před vámi policie a úřady snaží tajit. Možná ze strachu, že by vás vyděsila, že byste zpanikařili a na útěku si ošklivě vymkli kotník.

Jenomže existují. Možná právě teď v jedné osloské postranní uličce číhá obří hryzec vodní mongolský na svou příští oběť. Nebo pesopýr nepálský slízává v Himálaji obličej některému chudákovi horolezci. A kdo ví, třeba právě v téhle chvíli ropucha nosorožčí vysává oko nějakému venezuelskému sportovnímu rybáři.

Pravdu nelze déle tajit. Proto jsem se rozhodl shromáždit v této knize některá zvířata, jejichž existence vás opravdu nepotěší. A v neposlední řadě jsem se rozhodl, že připravím výstavu, kde by se lidé mohli s těmito fascinujícími tvory seznámit zblízka, aby věděli, čemu budou čelit, až se jednoho dne ocitnou v nesprávné postranní uličce. Nebo ještě hůř - až se jednoho dne střetnou tváří v tvář s nejhorším zvířetem ze všech: s tím, které neplánuje nic menšího než konec světa.

Doktor Viktor Proktor, Dělová ulice, Oslo, Norsko
28. září 2010

HRYZEC VODNÍ MONGOLSKÝ (HVM)

(*Rattus aquarius*)

ZAŘAZENÍ: Masožravý hlodavec.

ROZŠÍŘENÍ: Převážně na březích Amazonky, dokáže se však velmi dobře přizpůsobit městskému prostředí.

POPIS: Lačný masožravý hlodavec s výrazně vyklenutým hřbetem, dosahující výšky až 160 cm a hmotnosti 70 kg. Kvůli ohromnému apetitu jsou u něj dobře rozvinuté znaky typické pro šelmy, jako jsou dlouhé tesáky a výtečný čich.

HRYZEC VODNÍ MONGOLSKÝ V NORSKU: Přestože se HVM úplně nehodí za domácího mazlíčka, některé zverimexy v Oslu a okolí toto zvíře dovážely až do roku 1978, kdy byl jeho chov v Norsku zakázán. Předpokládá se, že prodané exempláře postupně uprchly a usadily se v městské kanalizaci. Dnes firma OVAK (Osloské vodovody a kanalizace) nasazuje při údržbě potrubí v oblastech, kde hrozí útok HVM, indiány z kmene Janomamů, pocházející z amazonské džungle. Jeden takový indián (mimo chodem: jmenuje se Milo) je speciálně vycvičený ke stopování těchto hrůzostrašných zvířat a k případnému boji zblízka.

PROČ VÁS JEHO EXISTENCE NEPOTĚŠÍ: HVM nepohrdne prakticky žádnou kořistí a stále častěji se objevují hlášení o jeho útocích na člověka. Loví většinou za soumraku a v noci. Je výtečný plavec a ovládá všechny plavecké styly, mj. kroula, motýlka i znak. Ve městech se zpravidla zdržuje v kanalizačním systému, kde se živí především odpadky a také jinými, menšími hlodavci. V období, kdy nenachází v kanalizaci dostatek potravy, na něj lze natrefit v temných postranních uličkách, neboť je natolik silný, že dokáže vylézt ke kanalizačnímu poklopu a zvednout ho. Navíc se umí velmi tiše plížit.

PŘEDPOKLÁDÁ SE,
ŽE HRYZEC VODNÍ
MONGOLSKÝ SE V 15.
STOLETÍ ROZŠÍŘIL
Z MONGOLSKA, ODTUD
JEHO JMÉNO.

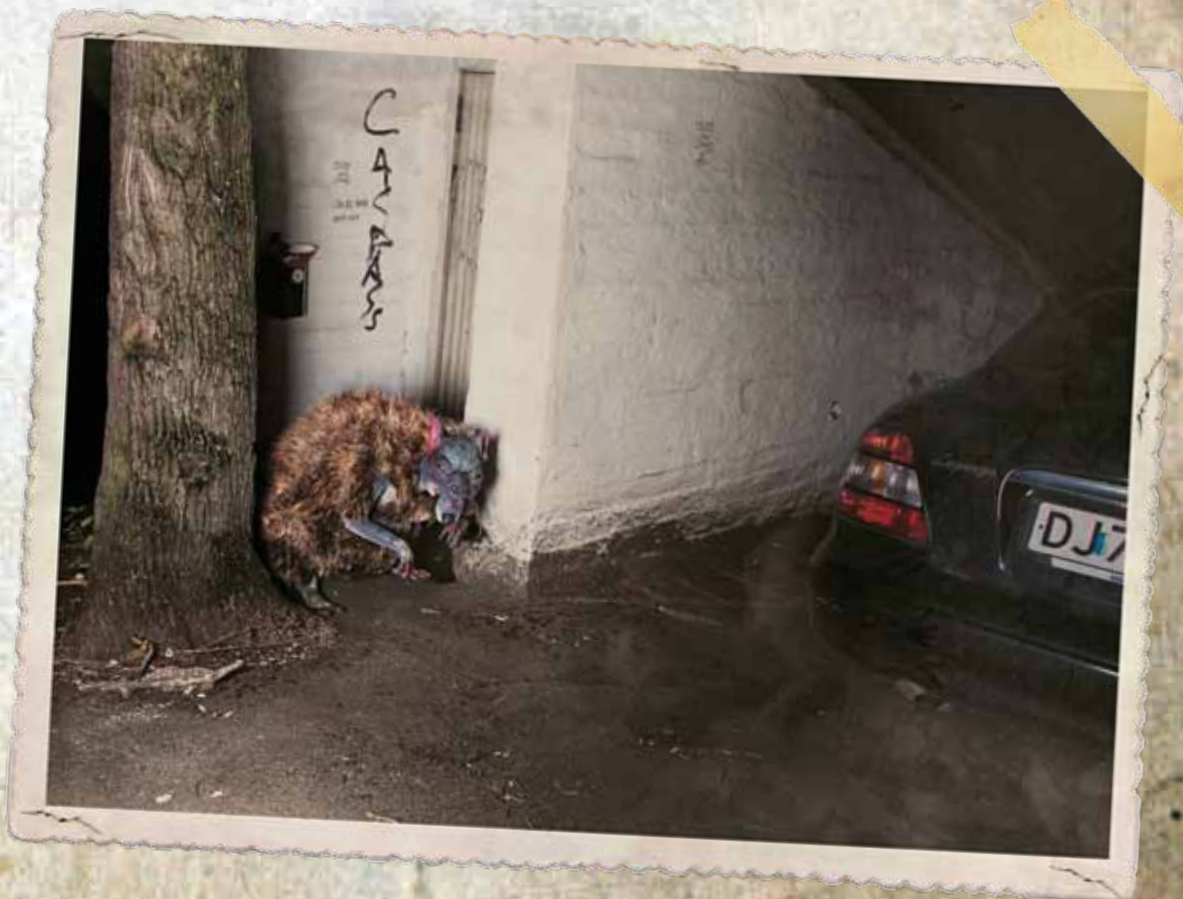

Obr. 1:
Dva typy zubů - vnější
hlodáky a vnitřní zuby
třenové.

Obr. 2a3: Hryzec vodní mongolský zachycený v ulici Corta Adelera, Oslo, srpen 2009.

PESOPÝR NEPÁLSKÝ (PN)

(*Aero canis canis*)

ZAŘAZENÍ: Pes, odnož mexické rasy čivava.

ROZŠÍŘENÍ: Především v Himálaji.

POPIS: Agresivní pesopýr. Původně se tento okřídlený příbuzný čivav vyskytoval v Mexiku, předpokládá se však, že uprchl na východ v době, kdy španělští konkvistadoři masakrovali Aztéky a ve volném čase lovili pesopýry. Hlavní část populace dnes žije přibližně ve výšce 6000 m n. m. v nepálské a pákistánské části Himálaje.

PESOPÝR NEPÁLSKÝ V NORSKU: Nebyl zaznamenán. Přesto však kolují zvěsti o dvou exemplářích zdržujících se v pohoří Jotunheimen u hory Store Skagastølstind (2405 m n. m).

PROČ VÁS JEHO EXISTENCE NEPOTĚŠÍ: Jazyk pesopýra nepálského je hustě pokrytý drobnými trny. Jestliže vám pesopýr olizne tvář, celou vám ji slízne. Z tohoto důvodu je obávaným zvířetem zvláště mezi horolezci. Mnozí se vracejí z Himálaje s ošklivými poraněními v obličeji. Drobné trny využívá pesopýr k odírání ledu ze skalních stěn, který si pak nechává rozpustit v ústech a roztátou vodu pije. Původní obyvatelé Nepálu údajně procházejí zkouškou dospělosti, která spočívá v tom, že se musejí vydat do hor a tam chytit a zkrotit pesopýra. Ochočené pesopýry následně získávají ženy, které je na vodítku venčí a jimž pesopýři slouží jako potvrzení jejich společenského postavení.

Obr.1: Pekanový ořech a mozek pesopýra nepálského v poměru 1:1.

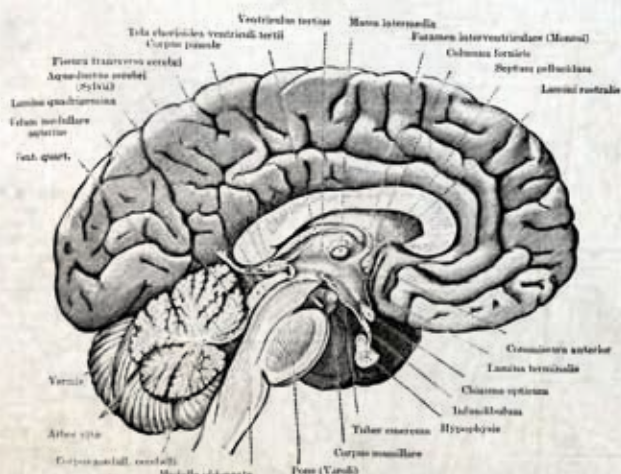

FIG. 107.—MELIAN SAGITTAL SECTION THROUGH THE BRAIN. (After Tokki.)

Obr. 2: Malý mozek, ostrý jazýček.

Obr. 3 a 4: Útočící pesopýr nepálský. Snímek z indického Déhradúnu, 1954.

ANANUS (A)

(*Ananas anale*)

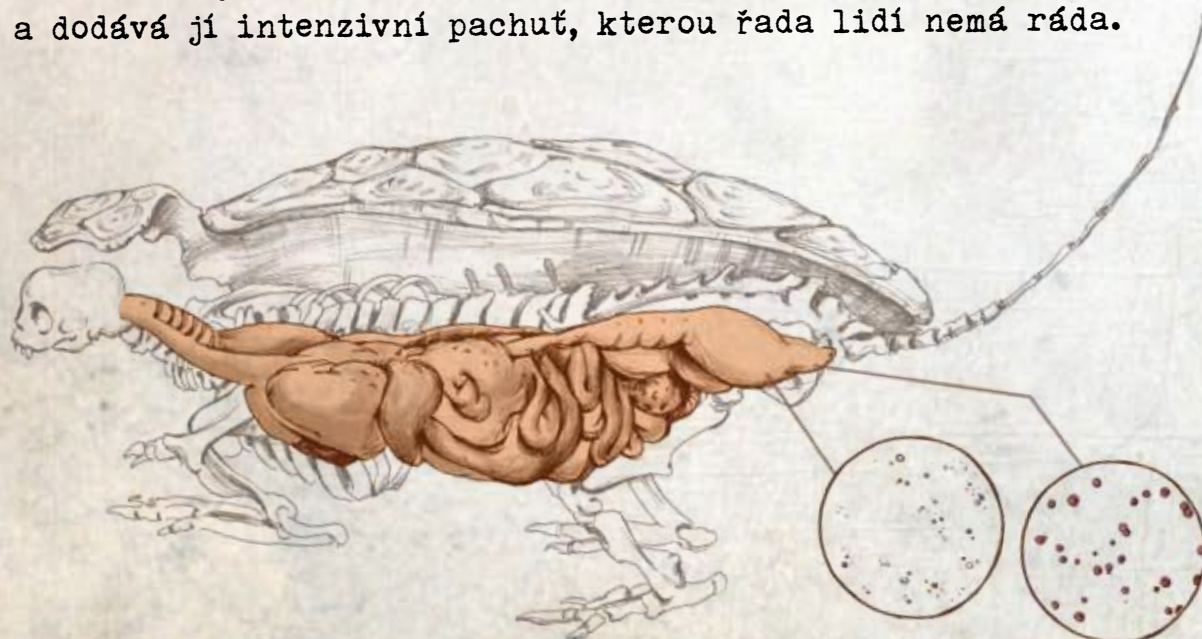
ZAŘAZENÍ: Řadí se do čeledi ovocnomilkovitých (nezaměňovat s čeledí octomilkovitých, kam patří mimo jiné tzv. banánové a hruškové mušky), má však vzhledem k tvrdému krunýři a měkkému tělu mnoho společného také se zástupci třídy plžů (*Gastropoda*).

ROZŠÍŘENÍ: Žije na jihočínském ostrově Macao, avšak šíří se po celém světě v důsledku vývozu ananasu.

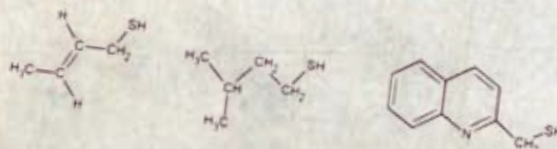
POPIS: Ananus je měkkýš žijící v ananasovnicích na čínském poloostrově Macau. Kvůli své podobnosti s běžným ananasem ho automatické sklízecí stroje sklízí spolu s plodinami, a proto pak ananus končí v obchodech s potravinami v nejrůznějších částech světa. Protože však vypadá nahnile, zřídka si ho někdo koupí.

ANANUS V NORSKU: Velice rozšířený. Vzhledem k tomu, že Norsko dováží ananas především z Macaa, se lze důvodně domnívat, že je nějaký ananus neustále přítomný ve většině obchodů s potravinami.

PROČ VÁS JEHO EXISTENCE NEPOTĚŠÍ: Ananus miluje zeleninu. Proto se mu dobře daří v obchodech s potravinami (viz výše). Tam za noci konzumuje nejrůznější druhy zeleniny, má však trávicí systém uzpůsobený tak, že při požívání potravy na zeleninu neustále vypouští zapáchající plyny (prdy). Tím dostí znehodnocuje její původní čerstvou, šťavnatou a lahodnou chuť a dodává jí intenzivní pachut, kterou řada lidí nemá ráda.

Obr. 1: Obrázek zachycuje trávicí systém ananuse a chemické procesy, které mají tak neblahý vliv na chuť zeleniny.

Obr. 2 a 3: Ananas anale v akci, supermarket Kiwi v Bodø, 2005.

V POLSKU SE ANANAS NETĚŠÍ VELKÉ
OBLIBĚ. Z TOHOTO DŮVODU SE TAM ANI
NEVYSKYTUJE ANANUS. A PRÁVĚ PROTO
CHUTNÁ POLSKÁ ZELENINA NAPROSTO
SKVĚLE!